

de Rechtspraak

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid
t.a.v. de Minister, mr. L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

**Directie Strategie en
Ontwikkeling**

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

T (088) 36 10000
F (088) 36 10022
www.rechtspraak.nl

datum **
contactpersoon T.C. Kersten
e-mail t.kersten@rechtspraak.nl
telefoonnummer 06-52807138
ons kenmerk vult secretaresse in
uw kenmerk 2013-0000041665
cc -
bijlage -
onderwerp Advies Wetsvoorstel hervorming kindregelingen

Geachte heer Asscher,

Bij brief van 16 april jl, kenmerk 2013-0000041665 verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de “Raad”) advies uit te brengen inzake het Wetsvoorstel hervorming kindregelingen (het “wetsvoorstel”).

Met het wetsvoorstel wordt beoogd het stelsel kindregelingen te beperken tot vier in plaats van tien, met elk een eigen doel: de kinderbijslag, het kindgebonden budget, de combinatiekorting en de kinderopvangtoeslag. De overige kindregelingen worden hiermee geïntegreerd of helemaal afgeschaft. De hervormingen zijn erop gericht het stelsel te vereenvoudigen, de arbeidsparticipatie te verhogen en van overheidswege inkomensondersteuning te bieden waar die het hardst nodig is. Daarnaast zijn deze wijzigingen noodzakelijk om de overheidsfinanciën op orde te brengen.

Gehoord de gerechten, adviseert de Raad als volgt.¹

Werklast

Op basis van het voorliggende wetsvoorstel voorziet de Raad geen structurele, significante daling of stijging van de werklast voor de Rechtspraak.

Het wetsvoorstel zal in de overgangsfase mogelijk leiden tot een extra instroom van wijzigingsverzoeken kinderalimentatie. Het is evenwel niet goed mogelijk om hiervan een concrete inschatting te maken.

¹ De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechteren zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

datum 3 juni 2013
kenmerk vult secretaresse in
pagina 2 van 3

Zaken over de aftrek uitgaven levensonderhoud kinderen zullen wegvallen. Dit heeft echter geen substantiële gevolgen voor de financiering van de rechtspraak.

Toelichting:

Alimentatiezaken

Het wetsvoorstel beperkt het aantal kindregelingen, wat tot gevolg heeft dat ouders er in inkomen op achteruit kunnen gaan. De inkomenspositie van ouders is in echtscheidingsituaties mede bepalend voor de hoogte van de door de rechter vast te stellen kinderalimentatie. De kinderalimentatie wordt bepaald aan de hand van door de Rechtspraak zelf ontwikkelde normen.

Deze normen houden rekening met zowel de behoefte van een kind als de draagkracht van de onderhoudsplichtige ouders. Verlaging van de kinderbijslag en wijzigingen op het gebied van het kindgebonden budget spelen een rol bij de bepaling van de behoefte van een kind. De afschaffing van het fiscaal voordeel alimentatie, het vervallen van de ouderschapsverlofkorting en het vervallen van de alleenstaande ouderkorting beïnvloeden de draagkracht.

Iedere wijziging in regelgeving die een effect heeft op de behoefte of draagkracht kan aanleiding voor een alimentatie-gerechtigde of alimentatie-plichtige zijn om de rechter te verzoeken de alimentatie opnieuw te beoordelen op grond van een wijziging van omstandigheden. Het wetsvoorstel kan dan ook een stijging van het aantal wijzigingsverzoeken dat aan de rechter wordt voorgelegd tot gevolg hebben. Er zijn echter niet voldoende aanknopingspunten om hiervan een concrete inschatting te maken. Bovendien is ook niet uitgesloten dat in individuele gevallen de effecten van een lagere kinderbijslag, het vervallen van de alleenstaande ouderkorting en een hoger kindgebonden budget elkaar (gedeeltelijk) zullen opheffen.

Bestuurszaken

- Kinderbijslag

In het wetsvoorstel worden verschillende maatregelen op het gebied van de kinderbijslag getroffen die tezamen leiden tot een vereenvoudiging van de bestaande regeling. Het aantal beroepszaken zal door deze aanpassingen niet substantieel wijzigen. De huidige beroepszaken over kinderbijslag gaan niet zozeer over de hoogte van het bedrag, maar over de vraag of men überhaupt wel in aanmerking komt voor kinderbijslag.

- Kindgebonden budget

De wijzigingen op het gebied van het kindgebonden budget leiden ertoe dat het kindgebonden budget omlaag gaat voor de categorie 'hogere inkomens'. Deze wijziging zal niet leiden tot meer beroepszaken omdat procederen tegen een verlaging die rechtstreeks uit de wet voortvloeit weinig zinvol is.

- Aftrek uitgaven levensonderhoud kinderen

Het afschaffen van deze aftrek zal leiden tot een kleine daling van het aantal zaken. Ingeschat wordt dat het om 40 zaken per jaar zal gaan.

de Rechtspraak

datum 3 juni 2013
kenmerk vult secretaresse in
pagina 3 van 3

Wetstechnisch

Het wetsvoorstel schrapt artikel 7 lid 4 van de Algemene Kinderbijslagwet. Deze bepaling ziet ook op echtscheidingssituaties, zodat voor de vaststelling of een kind in belangrijke mate wordt onderhouden ook de bijdragen van de ‘niet verzorgende ouder’ worden meegeteld. Niet duidelijk is of het wetsvoorstel een wijziging beoogt in echtscheidingssituaties waarbij de kinderen bij één van de ouders wonen en de andere ouder een bijdrage in het levensonderhoud voldoet of in die gevallen waarin de zorg zodanig wordt verdeeld dat aanspraak kan worden gemaakt op gesplitste betaling van de kinderbijslag. Zo geen wijziging wordt beoogd, verdient het aanbeveling in de voorziene algemene maatregel van bestuur een voorziening te treffen als verwoord in het huidige artikel 7, lid 4 onder b.

De combinatiekorting is bedoeld om ouders tot werk te stimuleren en kan gezien worden als een generieke fiscale tegemoetkoming aan de ouders. Wat het wetsvoorstel precies voor ogen heeft met de combinatiekorting wordt niet duidelijk. De Raad adviseert de voorgestelde wijzigingen beter uit te werken.

Tot slot

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er op prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

F.C. Bakker,
Wvd. voorzitter Raad voor de rechtspraak